

Posudek vedoucího diplomové práce
Evy J a k o u b k o v é
„Evidence nemovitostí v Čechách a na Moravě“

Se zaujetím pro zvolený předmět studia v jeho historickém kontextu autorka hledá v klasickém římském právu vysvětlení základního pojmu – nemovitost, resp. věc nemovitá – který neztrácí po celá tisíciletí svou důležitost v právních řádech civilizovaných zemí. Soupisy nemovitého majetku jako podklad pro určení výše a vybírání daní od jejich vlastníků ve vnitrostátní politice byly s nemovitým majetkem nerozlučně spjaty. Proto se pisatelka zabývá počátky a vývojem katastru nemovitostí v souvislosti s vybíráním daní v českém státě, které datuje do 11. století. Dále nemohla opomenout zemské desky, které jsou nepostradatelným a unikátním pramenem informací m.j. o nemovitém majetku šlechty. Pozornost věnuje také urbářům, které v pozdějších staletích vedly pozemkové vrchnosti o příjmech z rustikální půdy obhospodařované poddanými. Přes tzv. berní ruly ze 17. století přechází k tereziánským katastrům, seznamuje se způsoby zjišťování výměry pozemků a kontrolou výsledků dobovými státními orgány.

Práce postihuje též odlišnosti ve způsobu stanovení daňových povinností vlastníků půdy na Moravě v 17. a 18. století a další vývoj katastru nemovitostí koncem 18. století a v 19. století.

V období první ČSR došlo ke zdokonalení a unifikaci evidence nemovitostí v různých částech státu. Autorka po dobu po roce 1945 popisuje přehledně hluboké přeměny, mj. zrušení pozemkového katastru a zavedení tzv. jednotné evidence půdy.

Zvolené téma je poměrně obtížné pro široký časový záběr, který k úspěšnému zvládnutí tématu vyžaduje znalosti státoprávního hospodářského i politického vývoje v našich zemích. Na jejich pozadí pak, bez zvláštního zdůrazňování, autorka popisuje naznačené historické postupy. Z tohoto pohledu se nabízí nevyužitá možnost objasnit hlouběji některé důvody popsanych změn ve starší i novější době. Také partie o zemských deskách a pozdějších pozemkových knihách mohou být dále rozvedeny, i když jejich problematika pro svou rozsáhlost může tvořit samostatná témata.

Práci doporučuji k obhajobě.

Otázka : Obecný knihovní zákon z roku 1871.

Praha 30.6.2007

Doc.JUDr. Ladislav Soukup, *ČSc.*